

ПАЗАЗИТОЛОГІЯ І ПАЗАЗИТОЦЕНОЛОГІЯ

УДК 619:616.995.132:615.284:636.1

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПАСТИ ІВЕРМЕКТИН 1,87 % ПРИ ПАРАСКАРОЗИ КОНЕЙ

Антипов А.А., к. вет. н., доцент, antipov_anatolii@ukr.net, antipov_Anatolii@i.ua,
Гончаренко В.П., к. вет. н., асистент, Gon4arenko2008@ukr.net
Мартиненко М.П., Савченко І.О., студенти ФВМ
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква

Анотація. Паста івермектин 1,87 % є високоефективним антигельмінтиком при параскарозній інвазії коней (ЕЕ та ІЕ = 100 %).

Ключові слова: Антигельмінтик, паста, параскароз, коні, яйця гельмінтів.

Актуальність проблеми. Конярство – одна з провідних галузей тваринництва, і проблема її відродження – одна з найактуальніших сьогодні. Створення в сільському господарстві великих колективних та державних підприємств з великими парками механізмів різного виду, включаючи автотранспорт, привело до зменшення кількості коней.

На сьогоднішній день в Україні налічується більш, ніж 600 тисяч коней, які утримуються на 15 кінних заводах, близько 80 племених репродукторах. Швидко збільшується кількість коней в приватному секторі. Серед 15 порід коней, що розводяться в Україні найбільш популярними є українська та чис-токровна верхові, рисисті породи, а також існує велика кількість робочих коней, яким зазвичай не приділяється належна увага [1–3].

Висока ураженість коней гельмінтами – одна з найактуальніших проблем, що стримує розвиток галузі конярства в Україні. Гельмінтози спричинюють зниження працездатності коней, втрату племінних якостей, особливо тяжко хворіють лоша в перший рік життя, часті випадки загибелі коней внаслідок інтенсивного зараження нематодозами [4, 5].

Параскароз реєструється у коней усіх груп [6]. Основним методом боротьби із цими хворобами є використання антигельмінтних препаратів. У ветеринарній паразитології був розроблений цілий арсенал досить ефективних хімічних препаратів для боротьби з кишковими нематодозами (бензimidазолі: мебендазол, фенбендазол; піримідини: пірантел; тетрамізолі: тетрамізол, левамизол; антибіотики аверсектинового ряду: івермектин, гігроміцин). Були розроблені різні схеми застосування цих препаратів для свійських тварин [7–8].

В даний час у ветеринарній паразитології виникла гостра необхідність створення нових програм для контролю нематодозів з урахуванням недоліків попередніх стратегій контролю, тривалості й ефективності їхньої дії. На думку ряду авторів [9–10] таким ефективним методом може стати програма інтегровано-ваного контролю паразитарних хвороб тварин.

Завдання дослідження – вивчити антигельмінтну ефективність паст івермектину 1,87 % при параскарозі коней при різній інтенсивності інвазії у СТОВ

“Коськівське” Шепетівського району Хмельницької області, СТОВ “Прогрес” Поліського району та ННДЦ БНАУ Білоцерківського району Київської області.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводили у виробничих умовах конеферм СТОВ “Коськівське” Шепетівського району Хмельницької області, СТОВ “Прогрес” Поліського району та ННДЦ БНАУ Білоцерківського району Київської області на конях 1–4-річного віку, спонтанно інвазованих параскарисами.

З метою вивчення гельмінтологічної ситуації в господарствах та відбору дослідних тварин було проведено копрологічне дослідження на наявність яєць гельмінтів. З цією метою в ранковий час від кожного коня індивідуально відбирали свіжевиділені фекалії в окремі пакети, на яких писали кличку коня, час і дату взяття проби. Проби фекалій досліджували в лабораторії кафедри паразитології та фармакології БДАУ комбінованим методом, стандартизованим Г.О. Котельниковим та В.М. Хреновим із застосуванням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з густиною 1,3. Підрахунок яєць гельмінтів проводили у середньому в трьох краплинах флотаційного розчину.

За принципом аналогів у кожному із господарств сформували по 2 групи коней (контрольну та дослідну) по 5 голів у кожній з різною інтенсивністю інвазії, а саме у СТОВ “Коськівське” Шепетівського району Хмельницької області з сильною інтенсивністю (у середньому в трьох краплинах флотаційного розчину більше 20 екземплярів яєць), у СТОВ “Прогрес” Поліського району Київської області (у середньому в трьох краплинах флотаційного розчину від 11 до 20 екземплярів яєць) та ННДЦ БНАУ Білоцерківського району Київської області (у середньому в трьох краплинах флотаційного розчину від 1 до 10 екземплярів яєць).

У кожному із господарств тваринам першої дослідної групи ми застосовували пасту івермектин 1,87 %-ну у дозі 0,2 мг на 1 кг маси тіла (по ДР) або 1 ділення шприца на 50 кг маси тіла (по лікарській формі). Препарат використовували одноразово, індивідуально на корінь язика.

Препарат виробляє ТзОВ УП ВКФ “ВЕТЛОН” м. Яворів Львівської області. Препарат представляє собою пасту білого кольору. В 6,42 г препарату містить діючу речовину: івермектин – 0,12 г. Один шприц містить кількість івермектину розрахованого на дегельмінтизацію коня живою вагою 600 кг.

Івермектин у паразитів стимулює виділення ГАМК (гамма-аміномасляної кислоти), яка зв'язується із специфічними рецепторами нервових закінчень, блокуючи тим самим нервові імпульси, що викликає параліч і загибель паразита.

Тварини контрольної (другої) групи антигельмінтик не отримували. В період проведення дослідів всі дослідні і контрольні тварини знаходились в однакових умовах годівлі та утримання.

Після дегельмінтизації за кінцями було встановлено клінічне спостереження. До введення препарату та через 15, 30 та 60 діб після останнього застосування антигельмінтиків проводили копроскопічні дослідження фекалій.

Тестами для обліку ефективності лікування були екстенсивність інвазії (EI) та інтенсивність інвазії (II), а також екстенсефективність (EE) та інтенсефективність (IE).

Результати дослідження. З метою вивчення гельмінтологічної ситуації та відбору дослідних тварин у всіх трьох господарствах було проведено копрологічне дослідження на наявність яєць гельмінтів. У пробах фекалій були знайдені яйця круглої форми, великі за розмірами (0,09–0,10 мм), вкриті товстою гладенькою оболонкою, темно-коричневого кольору з зародковими клітинами. Це були яйця параскарисів.

Результати гельмінтологічних досліджень коней до дегельмінтизації у СТОВ “Коськівське” Шепетівського району Хмельницької області наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

**Результати гельмінтологічних досліджень коней до дегельмінтизації у СТОВ
“Косківське” Шепетівського району Хмельницької області**

Групи тварин	Кількість тварин у групі, гол.	Із них інвазовано параскарисами		
		гол	EI, у проц.	II, екз.
Дослідна	5	5	100	23,0
Контрольна	5	5	100	25,0

Результати гельмінтологічних досліджень коней до дегельмінтизації у СТОВ “Прогрес” Поліського району Київської області наведені у таблиці 2.

Таблиця 2

**Результати гельмінтологічних досліджень коней до дегельмінтизації у СТОВ
“Прогрес” Поліського району Київської області**

Групи тварин	Кількість тварин у групі, гол.	Із них інвазовано параскарисами		
		гол	EI, у проц.	II, екз.
Дослідна	5	5	100	18,0
Контрольна	5	5	100	20,0

Результати гельмінтологічних досліджень коней до дегельмінтизації у ННДЦ БНАУ Білоцерківського району Київської області наведені у таблиці 3.

Таблиця 3

**Результати гельмінтологічних досліджень коней до дегельмінтизації у ННДЦ
БНАУ Білоцерківського району Київської області**

Групи тварин	Кількість тварин у групі, гол.	Із них інвазовано параскарисами		
		гол	EI, у проц.	II, екз.
Дослідна	5	5	100	9,0
Контрольна	5	5	100	10,0

Як видно з даних таблиць всі коні, як дослідної, так і контрольної груп були уражені на 100 % яйцями параскарід при інтенсивності інвазії, відповідно, від 9,0 до 25,0 екземплярів яєць в середньому у трьох краплинах флотаційної рідини.

Результати досліджень, проведеними на 15-ту, 30 та 60-ту доби після останнього застосування антигельмінтного препарату показали, паста івермектин 1,87 %-на повністю звільнила коней від паразитів, тобто використаний препарат мав 100 %-ний ефект.

Висновки

1. Паста івермектин 1,87 %-на для коней ТозВ “Ветлон” м. Яворів є високоефективним протипаразитарним препаратом при параскарозній інвазії.

2. Одноразове індивідуальне застосування пасти івермектин 1,87 %-ної у дозі 0,2 мг на 1 кг маси тіла (по ДР) або 1 ділення шприца на 50 кг (по лікарській формі) забезпечує звільнення коней від параскарозої інвазії на 100 %.

Література

1. Головка В.О. Сучасний стан, проблеми і перспективи кадрового забезпечення галузі конярства України. // В.О. Головка, М.П. Петрушко, П.М. Петрушко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: Збірник наукових праць. Вип. 17 (42), Ч. 1. Сільськогосподарські науки, Ч. 2. Ветеринарні науки / Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків: РВВ ХДЗВА. – 2008. С. 3–8.
2. Рубан С.Ю. Конярство України: Сучасний стан, проблеми і перспективи. // С.Ю. Рубан, М.П. Петрушко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: Збірник наукових праць. Вип. 17 (42), Ч. 1. Сільськогосподарські науки, Ч. 2. Ветеринарні науки / Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків: РВВ ХДЗВА, 2008. С. 9–19.
3. Остапко Г.О. Нові виклики державної політиці регулювання аграрних ринків. // Теорія, практика ринків: Науково-практичний журнал Інституту розвитку стратегії ринків. – К., 2007. – № 2. – С. 56–58.
4. Галатюк О.Є. Заразні хвороби коней. – Житомир: Видавництво “Волинь”, 2003. – 280 с.
5. Петрушко М.П. До питання діагностики та лікування стронгілятозної інвазії коней. // М.П. Петрушко, О.А. Лазуренко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : Збірник наукових праць. Вип. 17 (42), Ч. 1. Сільськогосподарські науки, Ч. 2. Ветеринарні науки / Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків: РВВ ХДЗВА. – 2008. С. 31–34.
6. Бирка В.І. Зоопаразитози травного каналу коней і напрямки їх профілактики. // В.І. Бирка, Ю.О. Приходько, О.В. Бирка // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : Збірник наукових праць. Вип. 17 (42), Ч. 1. Сільськогосподарські науки, Ч. 2. Ветеринарні науки / Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків: РВВ ХДЗВА, 2008. – С. 35–40.
7. Кузьміна Т. До епізоотології стронгілідозів коней в Україні // Ветеринарна медицина України. – 2006. – № 2. – С. 10–12.
8. Латко М.Д. Смешанные гельминтозы лошадей в хозяйствах разных климатических зон. // Ветеринария. – 2007. – № 2. – С. 28–31.

**ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПАСТЫ ИВЕРМЕКТИН 1,87 %-НОЙ ПРИ
ПАРАСКАРОЗЕ ЛОШАДЕЙ**

Антипов А.А., к. вет. н., доцент,

antipov_anatolii@ukr.net,

antipov_Anatolii@i.ua

Гончаренко В.П., к. вет. н., асистент

Gon4arenko2008@ukr.net

Мартиненко Н.П., Савченко И.А., студенты СП 4 года обучения ФВМ

Белоцерковский национальный аграрный университет, г. Белая Церковь

Аннотация. Паста ивермектин 1,87 %-ная является высокоэффективным

антигельминтиком при параскарозоной инвазии лошадей (ЭЭ и ИЭ = 100 %).

Ключевые слова: Антигельминтик, паста, параскароз, лошади, яйца гельминтов.

**THE EFFICIENCY OF PASTE IVERMECTINI 1,87 %
AT PARASCAROSIS IN HORSES**

Antipov A.A., Goncharenko V.P., Martinenko N.P., Savchenko I.A.

Summary. Pasterivermectini 1,87 % is the high efficient anthelmintic at parascaris in horses (EE and IE = 100%).

Key words: Antihelminthics, pasta, parascaris, horses, eggs of helminthes.

